

Alleen digitaal

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Digitaal ingediend via:

<https://www.internetconsultatie.nl/minimumbeloningzelfstandigen/reageren>

Leeuwarden, 5 december 2019

Betreft: Reactie NDC mediagroep B.V. op de voorgestelde wetgeving inzake "Wet minimumbeloning zelfstandigen" en "Wet op de zelfstandigenverklaring"

Geachte heer Koolmees,

Middels dit schrijven maakt NDC mediagroep graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de conceptwetsvoorstellen Wet minimumbeloning zelfstandigen en Wet op de zelfstandigenverklaring (hierna: het conceptwetsvoorstel).

NDC mediagroep is een regionale uitgever in Noord-Nederland van onder andere de dagbladen Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant en Friesch Dagblad alsmede van diverse nieuwsbladen, meerdere weekbladen (huis-aan-huisbladen) en digitale platformen. Zij erkent het standpunt van de regering dat iedereen die fulltime werkt op z'n minst in een bestaansminimum moet kunnen voorzien.

Wet minimumbeloning zelfstandigen

Het conceptwetsvoorstel houdt echter geen rekening met de grote verschillen die er zijn tussen zelfstandigen onderling en scheert ten onrechte alle soorten zelfstandigen over één kam. Daarnaast ontbreekt het in het conceptwetsvoorstel van een integrale visie op de arbeidsmarkt. In de uitgeefsector waarin NDC mediagroep opereert, wordt veel gebruik gemaakt van zelfstandigen die hier bewust voor kiezen. Al sinds jaar en dag wordt in de uitgeefsector gebruik gemaakt van de diensten van zelfstandigen zoals columnisten, verslaggevers, correspondenten e.d. Het conceptwetsvoorstel heeft onder andere een grote impact op de bedrijfsvoering, de ruimte voor ondernemerschap en het mogelijk maken van maatwerk in de sector. Naast het feit dat het (weer) een extra administratielast oplevert, heeft NDC mediagroep grote twijfels bij het conceptwetsvoorstel ten aanzien van de uitvoering en handhaving.

In de uitgeefsector wordt veel gebruik gemaakt van verschillende soorten zelfstandigen. Er wordt gewerkt met zelfstandigen die een uurtarief hanteren, maar het is ook zeer gebruikelijk om een vergoeding te betalen per afgenomen stuk. Daarnaast bestaan er binnen de betreffende branche opdrachttarieven, dag(deel)tarieven, tarieven per letterteken of per woord en royalty's. Zo worden fotografen, waar NDC mediagroep dagelijks een beroep op doet, betaald per klus en ontvangen zij een extra vergoeding indien de betreffende foto in een andere titel/uitgave wordt (door)geplaatst. Op voorhand is niet bekend of en zo ja, hoe vaak er wordt doorgeplaatst. In het conceptwetsvoorstel wordt met dit soort tarieven echter geen rekening gehouden, maar wordt slechts één tarief gehanteerd: het uurtarief. NDC mediagroep voorziet grote problemen bij het vervallen van alle verschillende soorten tarieven voor zelfstandigen, die in de praktijk juist goed aansluiten bij de betreffende dienstverlening en wensen van zowel opdrachtgever als zelfstandige en acht het ondoenlijk om deze verschillende tarieven terug te rekenen naar een uurtarief.

Waar het conceptwetsvoorstel ook aan voorbij gaat, is dat sommige werkzaamheden van zelfstandigen helemaal niet bedoeld zijn om te voorzien in een bestaansminimum. Het gaat in die gevallen om

bijverdiensten zoals de bezorging van kranten, het schrijven van een (journalistiek) artikel, het maken van een bijdrage of een column. Daarnaast bestaan er werkzaamheden die worden uitgevoerd door scholieren, studenten en gepensioneerden. Deze groep is doorgaans niet aan te merken als zelfstandige of ondernemer en oefent geen beroep of bedrijf uit. Voor krantenbezorgers is er overigens al een minimumconstructie welke brede maatschappelijke steun kent en door de dagbladbranche in samenwerking met vakorganisaties en uw ministerie is ontwikkeld: het minimumloon via een stukloonconstructie. Het stukloon bepaalt de tijdsduur van de werkzaamheden waarbij de tijdsbesteding vervolgens wordt gerelateerd aan het minimumuurloon (=bestaansminimum). Hoe verhoudt het conceptwetsvoorstel zich tot deze in goed overleg tot stand gekomen stukloonnorm? Het conceptwetsvoorstel merkt krantenbezorgers nu ten onrechte aan als zelfstandigen. Dit sluit niet aan bij de praktijk. Deze groep brengt geen offertes uit, heeft geen indirecte uren en voert geen administratie. Bovendien is met name voor de groep krantenbezorgers de voorgestelde ketenaansprakelijkheid een ramp, omdat dergelijke werkzaamheden niet persoonlijk hoeven te worden uitgevoerd en de bezorger zich vrijelijk kan laten vervangen. Hieruit blijkt dat in het conceptwetsvoorstel een integrale visie op de arbeidsmarkt ontbreekt, maar ook dat de voorgenomen maatregelen geen effect zullen hebben en hier door de regering onvoldoende onderzoek naar is gedaan. In dit kader wijzen wij erop dat met de minimumloon toepassingen de dagbladsector aan dezelfde voorwaarden dient te voldoen als bijvoorbeeld winkelbedrijven en landbouw wat betreft de inzet van scholieren, gepensioneerden en anderen die werkzaamheden als nevenfunctie of bijverdiensten willen uitvoeren, maar niet primair afhankelijk zijn van deze inkomsten.

Binnen de journalistiek is snelheid geboden. Het is derhalve niet wenselijk om eerst te moeten wachten op een door de zelfstandige te overleggen ureninschatting: het nieuws is dan immers als geen nieuws meer. NDC mediagroep vraagt zich af wat er gebeurt op het moment dat de werkzaamheden niet conform het vooraf aangegeven aantal uren worden afgerond. In hoeverre wordt er in het conceptwetsvoorstel rekening gehouden met een redelijke en billijke afweging omtrent het aantal daadwerkelijk bestede uren in relatie tot het te verwachten resultaat op basis van de door de zelfstandige vooraf overgelegde ureninschatting. Het conceptwetsvoorstel zet de deur wagenwijd open voor zelfstandigen om hiermee te frauderen. Zeker wanneer een zelfstandige slechts een beperkt aantal opdrachtgevers heeft, zal hij eerder geneigd zijn om meer uren dan gebruikelijk aan de overeengekomen werkzaamheden te besteden. Een dergelijk criterium werkt niet voor veel werkzaamheden van makers in de uitgeefsector, omdat van tevoren niet is vast te stellen hoeveel uren hieraan dienen te worden besteedt. Hierdoor is controle niet mogelijk, waarmee de kans op fraude alleen maar groter wordt. Om deze reden wordt in de uitgeefsector veel gewerkt met een vergoeding per woord of letterteken. Het werken met een vergoeding per woord of letterteken heeft daarnaast tot voordeel dat het ook voor onervaren/beginnende zelfstandige journalisten mogelijk wordt zich op deze markt te begeven. Bij een vast minimaal uurtarief bestaat het risico dat gekozen wordt voor ervaren of snel werkende zelfstandigen. Ook in collectieve arbeidsovereenkomsten is er vaak rekening mee gehouden dat de beloning is gekoppeld aan de ervaring en opleiding.

Wet op de zelfstandigenverklaring

Het conceptwetsvoorstel met betrekking tot de zelfstandigenverklaring gaat voorbij aan het risico dat opdrachtgevers werkzaamheden zullen opknippen of inkorten, omdat de verklaring slechts voor maximaal één jaar geldt terwijl in de praktijk opdrachten voor meer dan een jaar niet ongebruikelijk zijn. Om dan maar geen risico te lopen, worden opdrachten ingekort en zal ook eerder worden gekozen voor zelfstandigen met ervaring (ten koste van de jonge generatie) binnen de uitgeefsector.

Samenvattend

Het conceptwetsvoorstel kijkt te eenzijdig naar het belang van zelfstandigen en scheidt deze ten onrechte over één kam, terwijl er in de praktijk verschillende soorten zelfstandigen zijn. Niet alle zelfstandigen hebben de behoefte om met hun dienstverlening in een bestaansminimum te voorzien en in de uitgeefsector leidt het conceptwetsvoorstel tot grote (uitvoerings)problemen. Daarbij wordt onnodig de regeling van het stukloon binnen de krantenbezorging doorkruist. Het conceptwetsvoorstel gaat geheel voorbij aan het feit dat werkzaamheden van een maker zeer variabel zijn en het aantal uren zich vooraf niet laat bepalen.

NDC mediagroep hoopt dat hetgeen in deze reactie is besproken wordt meegenomen in een verbeterde versie van het conceptwetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

P. Baarsma
Algemeen directeur
NDC mediagroep B.V.